

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četrt leta 1 gld. 30 kr.
V tiskarnici sprejemana na leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold.; ako zaženo na ta dan praznik izide Danica dan poprej.

Tečaj XXVII.

V Ljubljani 14. vel. travna 1874.

List 20.

Koledar za naslednji teden.

Majnik. Veliki traven.

17. Nedelja, šesta po veliki noči. Evangelij: „Kadar pride učenik.“ (Jan. 15. 16.) — Sv. Paskal Bajlon, brat frančiškanskega reda, na Španjskem l. 1540 sin ubozih kmetijskih staršev. Deček bi bil kaj rad v šolo hodil, da bi se bil naučil brati in pisati; pa je mogel dróbnico pasti. Vedno je nosil bukvice pri sebi, in je zdaj tega zdaj unega prosil, da mu je kako čerko pokazal; z velikim trudom se je naučil brati in pisati. Rad se je od družih pastirjev odtegoval, da je ložej bral in molil. Pastirji ga niso nikoli slišali tudi ne kake majhne kletvine izgovoriti. Na dróbnico je skerbno pazil, da bližnjemu ni v škodo hodila. Prepričani med pastirji so ga v serce boleli. V svojo pastirsko palico je izrezljal podobo Matere Božje in verh nje križ, in to palico je v zemljo vsajal, in je pred njo tako preserčno molil, da se je večkrat zamaknil. Ko na pašniku ni bilo vode, je v zaupanju na Mater Božjo palico v zemljo vsadil, in zdajci je pritekla dobra voda. Dali so mu priimek: „Sveti pastir“. Nek gospod, ki je imel edino hčer, bi ga bil rad za zeta vzel, Paškál pa mu priljudno odreče, ker je bil sklenil v samostan stopiti. V svojem 18. letu je stopil v ostri red bosih minihov. Če je Paškál že med svetom kot pastir sveto živel, koliko bolj še v samostanu. Dospel je na visoko stopnjo vsih samostanskih čednost: pokoršine, čistosti, ponižnosti, ljubezni do Boga in bližnjega in zatajevanja samega sebe. Rekel je: da človek večno življenje doseže, mora tri reči spolnovati: Proti Bogu mora imeti serce nedolžnega otroka, proti bližnjemu serce dobre matere, sam proti sebi serce pravičnega sodnika. Paškál je zdihnil svojo sveto dušo binkoštno nedeljo 17. maj. 1595 v 52. letu svoje starosti. Mnogo čudežev na njegovem grobu je spričevalo njegovo svetost.

Sv. pastir Paškál opominja s svojim zgledom zlasti pastirje: Ne preklinjajte živine; stvar Božja je. Kdor preklinja bo preklét. „Preklinjevalci ne bodo posedli Božjega kraljestva.“ (I. Kor. 6, 10.)

Ne delajte z živino škode bližnjemu. „Ako kdo poškodva njivo ali vinograd, in pusti svojo živino, da se ptuje popase; naj nar boljši, kar ima na svoji njivi ali vinogradu, po cenjeni škodi poverne.“ (II. Mojz. 22, 5.)

Na paši, ko imate čas, se pogostoma ozirajte v nebesa, in povzdigujte duha k Bogu. —

Sv. Torpét sprič.; sv. Restituta dev. sprič.; ss. Adrijon, Viktor in Basila sprič.; sv. Brunon šk. spoz.

18. Ponedeljek. Sv. Teodot, gostničar, in sedmere device sprič. Teodot je bil v 2. polovici 3. stoletja rojen v Anciri, glavnem mestu v Galaciji. Njegova teta, pobožna devica Tekuza, ga je podučevala v keršanstvu in k bogoljubnemu življenju napeljevala. Z mladega si je prizadeval v čednostih rasti, zlasti pa v zmernosti in treznosti, ki je vsacemu človeku potrebna, posebno pa gostničarju. Njegova gostilna hiša je bila odperta vsem popotnim, ubogim, bolnim in preganjanim; pijance in razuzdance je ljubeznjivo, pa tudi rečno svaril; če se pa niso dali poboljšati, jih ni terpel v svoji hiši. Ko se je bilo pod cesarjem Dioklecijanom grozovito preganjanje in morjenje kristjanov začelo, je bila njegova hiša res hiša Božja; v nji so kristjani imeli službo Božjo, ker si malikovavci niso domišljevali, da bi bila gostilnica tudi zbirališče kristjanov. Deželni poglavar Teoteken je zasačil sedem device; bile so: Tekuza, Teodatova teta, Aleksandra, Klavdija, Fajina, Evfrazija, Matrona in Julita. Ker te device niso hotle darovati malikom, jih ukaže deželni poglavar v jezero potopiti. Teodot jih s pomočjo svojih prijatlov pokoplje. Teodot je izdan deželnemu poglavarju, kateri mu reče: „Vse ti odpustim, če daruješ našim bogovom.“ Teodot mu odgovori: „Vaši bogovi so hudobne pošasti: Vaš naj viši bog Jupiter je svojega očeta zadavil, svojo mater za ženo vzel, in sestro oskrnil; ravno tako je tudi Apolon oskrnil sestro Dijano. Ali vas ni sram tacih hudobnih bogov moliti? Kako moreš zahtevati, da bi jim jaz daroval?“ Poglavar serdit ukaže Teodota strahovito mučiti in poslednjič pa ob glavo djati l. 303.

Vodilo. Zmernost in treznost je močna bramba zoper hudo poželenje. „Nikar se ne upijanite z vinom (šnopsa sv. Pavel še ni poznal), v katerem je nečistost“ (Efež. 5, 18); v pijanosti se vname grešni ogenj hudega poželenja. — Vsaka keršanska hiša bodi hiša Božja; greh se ne sme v nji terpeti. —

Venancij, 15letni mladeneč, je bil po mnogih grozovitih mukah, iz katerih ga je oteval angelj, poslednjič ob glavo djan; sv. Feliks šk. sprič.; sv. Erik kralj sprič.

19. Torek. Ss. Peter Celestin, pap. spoz., je bil v Eserniji na Laškem sin poštenih staršev. Komaj v mladenških letih, že se je v samoto podal, da si svojo dušo obvaruje pred zapeljivostjo tega sveta. V samoti si je dušo poživiljal s premišljevanjem, telo pa je v sužnost deval, ter je bil z ostro verigo prepasan na telesu. Vstanovil je družbo, ki se je pozneje imenovala „družba celestincev“, pod vodilom sv. Benedikta. Prav nenadoma so ga vsem v veliko veselje izvolili papeža s priimkom: „Celestin V“. Na stolu sv. Petra z obilnimi opravili obložen in od velikih skerbi zadrževan

ni mogel Celestin po svoji navadi nebeških reči premisljevati, toraj se prostovoljno odpove časti in bremenu, ter se verne v svojo priljubljeno samoto, kjer po svoji poprešnji navadi Bogu služi, in v Gospodu umerje. Bog ga je že v življenji in po smrti poveljčal z mnogimi čudeži, Klemen V ga je 11 let po njegovi smrti prišel svetnikom.

Vodilo. Samota mi je draga, ker v nji moja duša prav lahko — brez zadržka — z Bogom govori, in njegov glas posluša. Toraj pravi Gospod: „Vabil jo bom k sebi, ter jo popeljem v samoto, in ji bom na srcé govoril.“ (Ozej 2, 14.) V šumu svetá se ne sliši tibi glas Gospodov. —

Sv. Pudencijana dev.; sv. Pudenc, oče imenovane device, spoz.; sv. Dunstan šk. spoz.; sv. Ivo mašnik spoz., zavetnik ubozih, vdov in sirot; v Rimu sv. Feliks spoz., pri nas se obhaja 21. majnika.

20. Sreda. Sv. Bernardin Sienski, iz reda sv. Frančiška, je bil rojen v Masi, državici Sienski, od plemenitih staršev, kateri so mu umerli, ko ni bil še 6 let star. Njegova teta Dijana ga je v strahu Božjem izrejevala. Deček raste v milosti Božji, se pogostoma Mariji priporoča, dečkom pridiguje, kar je v cerkvi slišal. V svojem 13. letu gre v Sieno k svojemu stricu, ter tam v šolo hodi. Bernardin je bil študentom izgled svete nedolžnosti in neomadežane čistosti; nihče izmed njih se ni prederznil v pričo njega kake nespodobne besede ziniti. Če so sprideni študenti nespodobne pogovore imeli, in vidili, da se jim Bernardin bliža, je drug drugemu rekel: „Tiho, tiho, Bernardin gre!“ takó so se ga bali. Ko se hoče nek mehkuž do njega nespodobno obnašati, in mu še denar ponuja, ga Bernardin prav z gerdo zapodi. Po doveršenih šolah v svojem 20. letu se Bernardin ponudi za strežnika v bolnišnici, v kateri so bili strežaji pomerli za strahovito kugo. Bernardin streže 4 mesece bolnikom; ko kuga jenja, sam zbolí, in 4 mesece v postelji leži. Kogar Bog ljubi, ga tépe, da še bolj spoznava nečimernost tega sveta, in le po nebeškem hrepeni.

V svojem 22. letu je stopil v samostan; l. 1405 je bil mašnik posvečen. Viši so mu dali pridigarško službo. Bernardin je imel od nature slab in hripav glas, na priprošnjo Marije Device pa je zdajci dobil močen, čist in doneč glas. Po vsih večih mestih na Laškem in tudi na Švicarskem je imel misijonske pridige; vse ljudstvo je k njemu hitelo. Med njegovimi prav dobrimi pridigami so tekale britke solze serčnega kesanja nad grehi. Veliko terdovratnih grešnikov se je pobiljšalo: grešne zveze so se raztergovale, krivice poravnale, terde serca oderuhov in skopuhov mečile, sovražniki so se sprijaznovali, napovedani dvoboji se ne doverševali, ženstvo je svojo pohujšljivo obleko v spodobno spreminjalo. Ta veličastni sad njegovih misijonskih pridig se je pripisoval njegovi gorečnosti, njegovemu ojštemu življenju in molitvi. Nekdo njegovih bratov je rekel: „Če se živo, goreče oglje mertvega dotakne, se tudi mertvo vžge. Živo, goreče oglje je Bernardin.“ Po velikem trudu in delu je Bernardin umerl 20. majnika 1444 v svojem 66. letu. Stiri mertve je bil v življenje obudil, in več družih čudežev storil. Že 60 let po smrti je bil svetnikom prišel.

„Tiho, tiho, Bernardin gre!“ Bog nam daj prav veliko, zlasti med študenti, taci Bernardinov, katerih bi se kvantači in klafači bali; poslednji naj si pa k sercu vzamejo Kristusove besede: „Kdor pohujša (z nespodobnim govorjenjem, z nesramnim djanjem) kterege teh malih, ki v mé verujejo, bi mu bilo bolje, da bi se mu obesil mlinski kamen na vrat, in bi se potopil v globočino morja!“ (Mat. 18, 6.) —

Sv. Bazila dev. sprič.; sv. Akvila sprič.; sv. Anastazij šk. spoz.; sv. Plavtila, mati sv. Flavije Domitile (glej 12. maj.).

21. Četertek. Sv. Feliks s Kantalicija, brat kapucinskega reda, je bil v vasi z imenom „Kantalicijo“ v papeževi državi sin ubozih pa pobožnih staršev. Deček je na paši veliko molil, v drevo je križ vrezal, ter je pred njim Kristusovo terpljenje premisljeval in se bičal. Ko je odrasel, je na polji delal; vsaka stvar mu je bila prilika, da je Stvarnika čistil, in z njim se družil. Vsak dan je šel k sv. maši; na polji sploh so mislili, da je angelj. Enkrat so vpreženi voli zdijali in drevo je čeznj šlo, pa le obleko je nekoliko pretergalo, on pa je nepoškodovan vstal. Sprejét v kapucinski samostan, je brat Feliks 40 let v Rimu milošnjo nabiral. Dasiravno je ves ljubi dan z vrečo na herbtu in z verčém v roci od hiše do hiše hodil, je bil vender vedno zbran v duhu in sklenjen z Bogom. Pri tem težavnem opravilu je marsikako grenko slišal, pa vse očitaje, zamehovanje in zaničevanje je prenašal z veselím duhom in Kristusu daroval. Zvečer ves omamljen prihaja v samostan, obiše bolne brate, po tem se poda v cerkev, in je 3 do 4 ure klečé molil. Ni znal brati; je pa večkrat rekel: „jaz le 6 čerk poznam, pet rudečih in eno belo; petere rudeče so Kristusove petere rane, bela pa je Marija prečista Devica.“ Večkrat je bil v duhu zamaknjen, prosil je Marijo, naj mu dá v naročje svoje Božje Dete; Marija mu ga dá, Felisk ga ves v solzah objema, in zopet podá Mariji s preserčno zahvalo. Bog mu podeli dar čudežev in prerokovanja. Ob njegovi smertni uri se mu prikaže Marija, zdajci stega svoje roke proti nebu in kliče: „O, o, o!“ in se ne premakne. Strežnik ga vpraša, kaj da vidi? Odgovori mu: „Nebeško Kraljico z angelji“. Vesél ugasne v lepi starosti 18. maj. 1557.

Vodilo. „Vse bukke na svetu kaj malo koristijo človeku brez bukev vsih bukev, ktere so: „Kristus križani.“ „Misli sem namreč, da mi ne gré kaj družega vediti med vami, kakor Jezusa Kristusa, in njega križanega.“ (I. Kor. 2, 2.) „Kaj pomaga človeku ob smertni uri, če še toliko vé in zná, ker ga Sodnik ne bo vprašal: Koliko si vedil, koliko znal; ampak, kako si živel, koliko dobrega si storil? Po keršansko pa živi le tisti, kateri študira bukke vsih bukev — Kristusa križanega, in kateri po njegovem uku in zgledu živi. —

Ss. Timotej, Polij in Evtihij, diak. sprič.; ss. Nikostrat in Antijoh, poveljnika z družimi vojaki, sprič.; sv. Hospicij spoz.

22. Petek. Sv. Donat. šk. in njegova tovarša sprič. Sv. Donat je bil Istrijan na Dalmatinski meji, rojen v 2. polovici 3. stoletja. Svoje mlade leta je v čistosti preživel, in si prilastil veliko učenost v keršanstvu; zato ga je oglejski škof mašnika posvetil, da naj bi isterskim malikovavcem sv. evangeliij oznanjaval. Donat v enem svojih govorov do malikovavcev včlovečenje Sina Božjega takó prepričevalno razlaga, in vse njih ugovore overže, da 300 móž veruje v Kristusa, med njimi je bilo 7 modrijanov in 11 učnikov umetniške govornosti. Deželni poglavar to zvé in toži svojim svetovavcem, češ, Donat z ukom in s čudeži ljudstvo moti, ter še celo modrijani od naše vere odpadajo, in naše bogove zaničujejo. Ukaže vojakom v Ogleji (pri Gorici), da naj Donata poišejo, in k njemu pripeljejo. Donat to zvé, zbeži na ladijo, in se pelje v Salono (Spalato) v Dalmacijo, ter v bližnjem hribu skrit živi. Cesar Dioklecijan obhaja neko slovesnost maliku Herkulu na čast v Saloni, in tam mu mališki služabniki tožijo, da nek kristjan v bližnjavi živi. Cesar ukaže vojakom, naj ga poišejo, in njemu pripeljejo. Donat pred cesarjem v pričo

dvéh dvornikov, Makarija in Teodora, takó živo in verno dokazuje, kolika neumnost je moliti take bogove, ki so bili naj večí hudodelniki, nasproti pa lepoto keršanske vere tako živo popisuje, da dvornika začneta v sercu verovati v Kristusa. Cesar ukaže Donata zapreti v ječo. Dvornika ga obiskujeta; Donat ju podučuje in poslednjič kersti. Cesar to zvé in zapové vse tri pred mnogo zverine vreči. Zverine se med sabo koljejo, svetnikov pa se ne dotaknejo. Ljudstvo vpije: „Kristus je pravi Bog kristjanov!“ Velik potres vstane, hiše se podirajo, zmešnjava je velika. V tej zmešnjavi zbežé svetniki na ladijo, se peljejo v Aleksandrijo v Afriko, gredo v Titmul k sv. škofu Pileju, ta posveti Donata za škofa, Donat škof pa posveti Makarija za mašnika in Teodora pa za dijakona. Vsi trije so pod cesarjem Licinijem dosegli mučeniško krono l. 316. — Berž ko ne, so ti spričevalci tisti, ki se v naši in goriški škofiji obhajajo 21. avgusta, kjer se pa pogreša popis njih življenja.

Vodilo. Dopušeno je kristjanu, ubežati preganjavcem in morivcem. Kristus sam se jim je umikal, dokler ni prišla njegova ura umreti za človeštvo. Tudi je rekel apostelnom: „Kadar vas bodo preganjali v tem mestu, bežite v drugo.“ (Mat. 10, 23.) Nikdar pa ni dopušeno svete vere zatajiti. Kristus pravi: „Kdor pa mene zataji pred ljudmi, ga bom tudi jaz zatajil pred svojim Očetom, ki je v nebesih.“ (Mat. 10, 33.)

Ss. Favstin, Timotej in Venust sprič.; sv. Julija dev. sprič.; sv. Marcijan šk. spoz.; sv. Helena dev.

23. Sabota. Post. Sv. Vilijem (Vilhelm), pék v Rošestru, iz Škocije, iz mesta po imenu Pert. Še mladenčeka je nek nesramnež pohujšal in soznanil s preostudnim grehom. Lepi, cveteči mladenček je jel medléti in bledeti, bil je enak zvenjeni cvetlici. Mladeneč 16. leto doseže, in mati opazuje njegove prežalostne blede in upadle lica, motne oči in njegovo klaverno obnašanje, da se mu nič kaj delati ne ljubi; toraj ga rezo svari, ter mu pred oči stavi hude nasledke greha, tudi mu vелеva iti k spovedi. Materino svarjenje mladenču serce globoko presune, se poboljša, kroti sam sebe, se pridno prime svojega pekovskega dela, podeli vsak deseti kruh ubogim, gre vsak dan k sv. maši, obiskuje cerkev Marije Device. Neko jutro o svitu v cerkev gre in najde na potu zaverženo dete v plenice povito; vzdigne ga in nese dojnici; pozneje ga k sebi vzame, in ljubi kakor svojega sina. Tudi je Bogu obljubil svete kraje obiskati. Napravi se na pot in vzame seboj svojega ljubljeneega pásterka. Na Angleško prideta; obudi pa satan v pasterku hudobno misel rednika umoriti in se njegovega denarja polastiti. Po samotnem potu hodita, Vilijem s priklonjeno glavo moli sv. rožnivec, pasterk pa potuhnjen za njim postopa; z robotico ga po glavi mahne, omoti, zadavi, v germovje vleče, mu denar pobere in zbeži. V tistem kraju je bila obsedena ženska, ki je po germovji sem ter tje divjala; zadela je na merliča in mu venec iz vejic na glavo djala. Drugi dan je spet pridirjala na ta kraj, je vzela merliču venec z glave in ga sebi na glavo djala. Pa čudo! zdajci je bila popolnoma pri pameti in hudobnega duha rešena. Vilijema so v Rošestru v cerkvi sv. Andreja slovesno pokopali, na njegovem grobu pa se je še mnogo čudežev zgodilo.

Vodilo. „Ne odlašaj se k Gospodu spreobrniti, in ne odkladaj od dneva do dneva; zakaj njegova jeza naglo pride, in ob času maševanja te bo razdjal.“ (Sir. 5, 8.) Hitro mine, kar te mika, — je pa večno, kar te pika. (Momentaneum est, quod delectat, aeternum, quod cruciat.)

Sv. Deziderij šk. sprič.; ss. Epitacij šk. in

Bazilej sprič.; sv. Mihael šk. spoz.; sv. Evzebij šk. spoz.

Sad preganjanja sv. Cerkve na Laškem.

Med mnogimi drugimi listi naznanja tudi „Köln. Volkszeitung“, kako v Neapoli in Palermi in po drugih mestih na Laškem človek nívě varen življenja in premoženja. Že so se v deželnem zboru posvetovali, kako bi odvernili nesrečo, tudi vlado k temu spodbujali; mesta in pokrajine so razpisovale velike darila, da bi dobile načelnike roparjev in tatov v pest. Pa nič ni pomagalo, nadloga je vedno le huji. V Neapoli se že davno noben človek ne upa v kraje, kjer ni vojaške straže, cestni ropi in tolovajski napadi pri belem dnevu, celo na očitnih prostorih niso nič redkega.

Do zdaj je hilo v Rimu v tem oziru viditi nekoliko bolje, toda zdaj je nadloga prišla tudi tje. Ni dolgo, kar so bili hudodelniki napadli dve angleški gospé, ju potolkli ter čisto oropali. Brez zavednosti ste obležali v lastni kervi, in kočijaž, ki se je po primerljivi memo pripeljal, ju je spravil v bolnišnico, kjer ena še zdaj ranjena leži. Veliki teden se je pripetila še grozovitnejši reč, ko je bil nek gospod kar na Rimskim tergu (Forum) pod Kapitolom napaden in oropan. Ravno poročajo listi, da so zasledili tatinsko derhal nad 20 ljudi. Naj več je mladih postopačev, na čelu pa par zastaranih hudobnežev. V zvezi z njimi je še veliko drugih tiho-fapcev.

Ako bi se bile pod papežovo vlado znotraj v mestu in na obljudenih krajih take reči godile, po vsem svetu bi bilo Cerkvi sovražno časnikarstvo razpivalo „slabo papežovo vladanje“. (Dobro pomnimo, kako so frimasoni dobro papežovo vlado obrekovali in černili; zdaj vsi lahko vidijo, da takrat je bil raj memo zdaj!) Zdaj ko mali posnamajo, kar so pri velikih hvalili, je vse tiho. Ali dolgo časa vendar ne more tako ostati. Zakaj kakor Rim, tako je vsa Italija polna rogovilskih in obupanih ljudi. Ni še davno kar so bili v Florenci in Pontassievi očitno nabiti rudečkarški oklici, ki so ljudstvo šuntali k uporu „zoper trinoge“. V Florenci jih je stergala policija, v Pontassievi pa služabnik mestne gosposke. Nekoliko dni potem najdejo tega reveža umorjenega, sedemkrat je bil zaboden v persi. V Jakinu izhaja skriven časnik z naslovom: „Ljudstvu italijanske-mu! oklic laškega društva za združbinski punt.“ List za mesec sušec je bil 7. po noči po vsih ulicah nabit in podpihoval je „brate, delavce po deželi in po mestih,“ da naj vojsko začno. Sklep je bil: „Smert mesčanstvu! Na delo! Ne zgublajmo časa!“

V tem imamo jasno zerkalo, kam pripelje preganjanje Cerkve. Zatrte duhovnom dobro ime, zamašite usta dušnim pastirjem; kmali bodo namesto njih tatovi vaši pastirji, in zastoj se bode potlej moledvalo: „Man soll das Volk belehren,“ ker prepozno je, ako se ljudstvo preveč popači. Principiis obsta.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. Vprašanja za samostalne duhovnike 5., 6., 7. vel. travna 1874 v Ljubljani: Ex theologia morali: a) Quibus regulis imputatio moralis actionum generatim instituenda est? b) Explicentur conditiones ad juramentum licitum honestumque requisitae et peccata, quae illis contrariantur. c) Quid restituendum est ab eo, qui rem alienam injuste possidet?

Ex theologia dogmatica: a) Quatenus est fidei regula catholica, et qualis est ejusdem ratio ad infallibilitatem Romani Pontificis? b) In verbis Christi (Matth. 28, 19.): „Baptizantes eos in nomine Patris et Filii et Spiritus sancti, contineri totam doctrinam ss. Trinitatis, explicetur. c) Quid intelligitur sub Communionem Sanctorum, et quatenus dogmata ex ea derivantur?

Ex jure ecclesiastico: a) Cui competit ius providendi beneficiis minoribus iisque curatis, et quibus modis absoluitur haec provisio? b) Enumeratis matrimonii impedimentis mere civilibus tam sic dictis irritantibus quam prohibentibus exponantur ea, quae servanda sunt in admittendis ad matrimonium minorennibus. c) Quatenus praeter infidelis et excommunicatos arceri debent a sepultura ecclesiastica?

Iz duhovnega pastirstva: a) Kterih previdnost je treba v svarilnih pridigah? b) Ktere pravila veljajo za odvezovanje grešnikov v prostovoljni bližnji priložnosti? c) Kako je ravnati duhovnemu pastirju z mladimi bolniki? d) Naj se napravi pridiga v dveh delih za peto nedeljo po veliki noči po evangeljskem oddelku (Jan. 18, 23–30). Vpeljava in sklep naj se popolno izdelata, izpeljava pa naj se samo osnuje. — e) Iz keršanskega uka: Kaj je greh?

Ex exegesi biblica: Paraphrastico modo proponantur pericopae: a) Evangelii s. Matthaei 5, 33–48.; et b) Epistolae primae ad Timotheum: Caput 2.

Politično društvo „Slovenija“ je 7. majnika imelo svoj mesečni shod, kateremu je predsedoval dr. Kosta. Perva točka je bila: „Popotni trgovci“ in govoril je g. Murnik. Rekel je govornik, da so si mnogi trgovci Ljubljano izvolili za izpečevanje blaga, ki ga dajejo po 20, 25, 30 soldov vse čez, ki je včasih staro, preležano in še toliko ni vredno, naj tudi se vmés kaj dobrega dobi; pravo trgovstvo pa terpi veliko škodo in širi se demoralizacija. Vir temu so postavje za svobodno obertnijo, če tudi so vmés nekteri §§. vgodni. Vsak obertnijo lahko prične, samo da se pri magistratu oglasi, in določeno malo dohodnino plača, naj si je tuj ali domač. Potem pa našteva celo versto bremen, ki zadevajo domače trgovce, ne pa unih popotnih. Te neprilike, pravi dalje, ni lahko odpraviti, dá se pa vender nekoliko pomagati, in nateza nekatere paragrafe, ki kažejo, da postavodajalec na take popotne trgovce ni mislil.

Dr. Kosta priterdi, da res temu ni pomoči in je pristavil, kako si je eden domačih trgovcev pomagal, ki je pričel tudi sam vse prodajati po 25 soldov.

G. Dolhar pristavlja, da zlasti pri železji se taka godi že več lët. Marsiktere reči ljudje raji, če tudi dražje, kupijo od tujca — pa so večkrat oplahtani. Tudi on povdarja tolike bremena obertnikov, da mora n. pr. ravno zdaj iti za prižeženega moža, ter: kdo mu bo za to kaj plačal? Poje se vedno pesem: „Le plačaj, le plačaj — pa pojdi!“

Predsednik omeni, naj se več obertnikov zedinja, ter naj se borijo skupno zoper kapital.

G. Regaliju je prav všeč ta obravnava, miluje pa, da je tako malo kupčijskih gospodov pričujočih, ktere to zadeva. Še veči krivice, pravi, se godé obertnikom, kakor pa trgovcem; — nimamo že več jéc, ampak obertniške fabrike, toraj imajo mali rokodelci naj večí škodo, ker dobivajo jetniki toliko njih dela. Gg. jetniki ne plačujejo davkov, ne hodiyo za porotnike itd., če tudi toliko dela v rokah imajo. Govornik meni, da za male obertnike bi bilo treba prej poskerbeti, kakor pa za velike.

Predsednik pravi, da ta tvarina je necoj na dnevnem redu, ker o tem še ni bilo nikjer govorjenja; o malih obertnikih so bile že obravnave, n. pr. v katol.

politiškem društvu, — za drugi pot se tudi tukaj lahko dene na dnevni red o malih obertnikih. — Jetnikom se sicer delo mora dati; ali je pa prav, da so tako rekoč fabrike v jetnišnicah in drugi za to škodo terpé, to je drugo prašanje. Ali naj morda jetniki delajo le za-se, ne za rokodelce? Da bi nič ne delali, se ne more tirjati.

Eden družnikov pristavi, da jetniki niso le svobodnjaki pri davkih in sploh pri bremenih, kakor je g. Regali pojasnil, temveč so tudi odveč liberalci nove šege, ker slišati je bilo pred kaj časom, da tudi o nedeljah in zapovedanih praznikih zidajo in druge blapčevske dela delali ter z liberalci vred praznike pobijajo.

G. Dolhar svetuje, naj se v prihodnji seji obravnava zadeva malih obertnikov. (Od vérske strani je tukaj prilika opomniti, da so ravno gg. trgovci pričeli o nedeljah čedalje bolj svoje prodajalnice odpirati, kar jim gotovo ne more blagoslova Božjega obrodit. Dajte Bogú, kar je Božjega, in dal Vam bo Bog, kar je Vašega.)

Sprejét je bil Dolharjev predlog, kakor tudi g. Murnikov: Naj odbor skerbi, da se do ministerstva obertništva oddá prošnja, da naj pripravlja načert za novo trgovsko postavo.

Mesečno sejo bode imela „Slovenija“ prvi četrtek vsacega mesca. (Konec nasl.)

Najdenje svetinj sv. Ambroža in ss. Gervazija in Protazija. Leta 1864 so pri predelovanji cerkve sv. Ambroža v Milanu spod velikega altara na dan spravili ondi počivajoče ss. ostanke ss. Gervazija in Protazija in sv. Ambroža. L. 1871, 8. in 11. avgusta, so bile v pričo nadškofa, učenih zdravnikov in veliko ljudstva rakve (truge) odperle, ter je bilo iz zgodovinskih dokumentov in po vsih k temu potrebnih pravilih preiskano in pravno spričano in potrjeno, da so trupla v resnici od imenovanih svetnikov. Sv. Cerkev to dogodbo v sedanjih bridkih in nevarnih časih ceni za silno pomenljivo, zlasti ker sv. Ambrož (škof posvečen 7. grud. 374) je pisal tudi imenitne nauke o pervaštvu stola sv. Petra in o papeževi nezmotljivosti. Sv. Oče so toraj mesca grudna 1873 s posebno pečatnico vsim cerkvam sv. Ambroža po vsem svetu popolnoma odpustke podelili za dan ko so bile svetinje zopet vložene, ali kateri koli drugi dan škof odločijo, in če ni cerkve sv. Ambroža, zamorejo enako škof ktero koli cerkev odločiti. Prejmejo se ss. zakramenti v ta namen in moli se za sv. Cerkev, da bi jo Bog na prošnje teh svetnikov iz njenih žuga-jočih nadlog rešil, povišal itd. Zamorejo se odpustki darovati za duše v vica.

Koroško. (Konec.) Zraven tega vidljivega Božjega kraljestva, ali zraven vidljive Kristusove cerkve obstoji posvetna oblast, ki izvira od ravno tistega Boga. O tej posvetni oblasti uči sv. apostelj Pavel: „Božja služabnica je tebi k dobremu. Ako pa hudo delaš, boj se; kajti ona ne nosi zastonj meča. Božja služabnica je, maščuje in strahuje tistega, ki hudo dela.“ *) Obedve oblasti, cerkev in država, ste tedaj vstanovljene od Boga, vsaka ima svoj vzvišeni, posebni namen. Svojo nalogo bode te pač obedve takrat popolnoma dosegle, kadar se lepo med seboj zastopite in ena drugo vzajemno in prijateljsko podpirate. Vsaka pa terpi škodo, katera od Boga ji odmerjeno mejo prestopi in po samosvojih postavah v rečéh zapoveduje, katerih Bog ni njej pustil. Kolikorkrat se je kaj tacega poskušalo, vselej nastale so nevarnosti za one, kateri so podložni obema oblastima, kateri pa postavje obeh spolnovati niso zamogli, ker je ena drugi nasprotovala. Kar nam o tem

*) Rim. 13, 4.

zgodovina pové, to nas res sili, da vzkliknemo: Bog nas varuj takih nevarnosti!

Pa kaj potem, če take skušnjave res pridejo, in še v podobi postav pridejo; kaj potem, če Božja previdnost hoče skušati tudi nas, ali znamo pokorni biti posvetni oblasti, ob enem pa zvesti in stanovitni v veri? Preljubi moji! Dandanašnji — veste to sami — pač ne manjka nar lepših izgledov, ki nas učijo prav po keršansko-katoliško obnašati se. In Vi sami ste mi pri toliko priložnostih dokazali, da Vas pravi katoliški duh navdaja; Vas veliko jih je meni pisalo ter mi dalo besedo in tolažbo, da boste vero zvesto spolnovali in meni vdanost hranili.

Pa na Oljski gori so med tem, ko je Jezus kervavi pot potil, spali izmed apostelnov ravno tisti, ki jih je Jezus nar rajše imel; zastonj jih zbuja dvakrat, zastonj jih opominja: „da je duh sicer voljen, meso pa slabo“ — ali bote meni mar za zlo jemali, ako otožnejši kot nekdanj in nadležnejši kot doebmal Vam sedaj kličem: Ostanite zvesti sinovi in hčere svoje cerkve, ki dajejo cesarju, kar je cesarjevega, pa tudi Bogu, kar je Božjega? Ne mene samega tarejo take skerbi, ne jest sam Vas tako prosim in opominjam. Saj ste slišali, da so pred mesec dnevi avstrijski škofje šli na Dunaj se posvetovati, kaj jim gre v sedanjih razmerah storiti, da spolnujejo svojo višepastirsko dolžnost; prevdarjali so, kaj naj porekó o tistih verskih postavah, o katerih so ravnokar obravnavali in sklepali poslanci v državnem zboru. Posvetovanje zbranih škofov je postalo še bolj imenitno in važno po tem, da so sveti Oče Pij IX o ravno tistih osnovah spregovorili važno besedo in dne 7. marca pisali encikliko, t. j. pismo do kardinalov, viših nadškofov in škofov avstrijskega cesarstva. Sv. Oče nas opominja v tem listu silnih nevarnosti, katere protijo motiti edinost in kaliti mir katoliške cerkve. Kličejo nam v spomin pretehtne besede, s katerimi dva preslavna škofa, — in sicer oba višipastirja Kanterburške škofije na Angleškem — učita, da mora cerkev biti prosta. Eden izmed nju, sveti cerkveni učenik Anzelm, pravi: „Bog na svetu ničesar tako močno ne ljubi, kakor svobodo svoje Cerkve. Oni, kateri cerkvi nočejo toliko koristiti, ampak veliko več nad njo gospodovati, se brez dvoma skažejo za sovražnike Božje. Prosto hoče Bog svojo nevesto, ne kakor deklo ali sužnjo.“ Drugi pa — sv. Tomaž Beket Kanterbuški, ki je rajši umerl, kakor da bi bil izdal cerkev in njeno svobodo, terdi naravnost, „da kar je človeku duša, to je cerkvi svoboda; brez svobode cerkev ne more živeti in ni močna zoper tiste, ki strežejo svetišče božje po dedšini posesti.“ In ravno ta sveti mučenik kanterburški nas tako lepo spodbuja rekoč: „Navdušeni tedaj od žive vere in vneta od goreče ljubezni, povzdignite se in pomagajte z nami vred braniti sveto cerkev; z veljavo, ki jo vživata in s previdnostjo, ki Vam je dana, ustavite se ljudem, katerim nobena obilnost dobrot ne zadostuje, ako Cerkev Božja prostost ima.“

Te in enake izreke kličejo nam sv. Oče v spomin; ob koncu svojega pisma nam delijo apostoljski blagoslov in sklenejo z opominom: „Bog naj vodi Vaše sklepe in naj Vas podpira po svoji mogočni brambi in obilni milosti, da srečno določite in doveršite, kar služi Bogu v čast in slavo, dušam pa v izveličanje.“

Kar tedaj tirja od mene škofova dolžnost, k temu me spodbujajo še te besede sv. Očeta in poglavarja svete cerkve. Poln skerbi za izveličanje Vaših duš imam Vas tedaj opomniti na britke stiske in nevarnosti, ki nam, ki smo udi cerkve in države, morebiti v kratkem žugajo.

Dalje viši pastir dajejo svojim vernikom nekatere

nauke za sedanjí čas, kateri se po večem na to-le izhajajo:

Ne jest, ampak Jezus vam pravi: Čujte, da ne omagate v skušnjavi. Čujte in prevdarite in spoznajte, da gre tudi za vas in za vašo reč. Ne poslušajte tistih, ki vas zapeljujejo in pravijo: Pustite vso skerb in vero duhovnom, sami naj branijo Cerkev in zagovarjajo njene pravice, — kaj je vam mar za to? — S takim govorjenjem bi radi sosesko ločili od duhovnov; hočejo, da bi bilo soseski vse eno, kar je Cerkvi v prid ali škodo, da naj duhoven bode v soseski tujcu enak ter pride ob vso veljavo v fari. Ali pa hočejo, da naj soseska nad duhovnika tudi v cerkvenih rečeh veljá. Vse gre na to: „Udaril bom pastirja in čeda ovac se bo razkropila.“ Sinovi in hčere sv. matere katoliške cerkve, ne dajte se motiti! Vsak udarec, ki ga terpijo Vaši dušni pastirji, bote prej ali slej občutili tudi sami itd.

Dalje opominjajo škof k molitvi tudi za cesarja, da bi mogel prav vladati, za mir itd. Opominjajo še: Ako se tirja od nas, da spoznamo in očitno pričamo resnico, nikar ne odlagajmo resnice zagovarjati. Kdor se brez strahu poganja za svoje prepričanje, ta ima tako moč v sebi, da premaga vse. Zgodovina vseh časov to uči in priča.

Tem naukom se pridruži še posebno imenitno svarilo, ki se glasi: „Peter vtakni svoj meč“, t. j. naše orožje, s katerim se hudemu branimo, naj ne bo nobeno drugo, kakor: molitev, poterpljenje, zvesto spolnovanje dolžnosti. Ajdovski cesarji se niso mogli pritožiti, da so se preganjani kristjani kedaj s silo njim ustavljali. Če je cesarjeva postava tirjala od njih, naj da molijo pangske malike ter jim darujejo, so jim naravnost djali, da kaj tacega zastonj pričakujejo od kristjanov; nasproti pa se niso nikdar branili ajdovskim vladarjem plačevati davkov; v vojski bojevali so se kot hrabri vojšaki, bili so njihovim postavam v vseh posvetnih stvaréh zvesto pokorni, in niso se vdeležili kakih zarót in uporov, ki so prestol rimskega cesarstva tolikokrat oskrunili s kervjo vladarjev.

Sklepajo pa: To je, kar imam v sedanjih razmerah Vašemu sercu izročiti, da ne bi bil pozneje primoran tožiti s prerokom Jezajem: „Gorjé meni, da sem molčal...“

Marija zdravje bolnikov.

(Dalje.)

7. Trinajstletna deklica Karolina Rudolf-ova iz štiri ure oddaljene vasi je od mladih nog bolehal, ni mogla hoditi ne v šolo ne v cerkev. V posteljo zavito jo pripeljejo v Filipovo. Mati jo v naročji nese v posvečeno sobico in tam obé kaj serčno molite. Že drugi dan se deklica čuti tako terdna v nogah, da gre peš z materjo v pol ure oddaljeno cerkev v Georgswalde, in tam prejme ss. zakramente in od tistega dne se vedno čversto in zdravo čuti ter staršem v vsih domačih delih pomaga.

8. France Fabič iz Neugrafenwalda, poročen, 47leten mož, se je bil hudo prebladil in je bil potem celih sedem lét bolan. Silno ga je tergaló, da je celó včasí zavést zgubil. Dne 17. maja ga pripeljejo v Filipovo, kjer v sobici Marijini prične devetdnevno. Že drugi dan se čuti dokaj bolj močnega, in 22. maja je že sam brez kake pomoči šel iz prenočišča v posvečeno sobo melit. Kmaló potem popolnoma zdrav odide na svoj dom.

9. France Lohmüller, tkavec iz Dittersbacha, na Českem, 45 lét star mož, je v farovžu v Georgswaldu povedal č. g. župniku, da po začeti devetdnevni v čast

Matere Marije v Filipovem je zadobil ljubo zdravje. Bil je poln turrov in rán na persih vsled težavnega dela v gozdu. Préd je služil tudi pri vojaki in ni bil nič kaj pobožen, še manj prenapét ali fanatišk, pa rekel je, da mu živa duša tega prepričanja ne vzame, da mu je Bog naenkrat čudoma po priprošnji usmiljene Matere Marije pomagal.

10. Helena Blasgot-ova, vdova 45letna iz Šónave, je bila poldrugo leto hudo bolna in večkrat za smert previdena. Polna zaupanja v pomoč Marijino se podá v Filipovo ter začne 30. maja 1866 noveno (devetdnevno pobožnost). Že sedmi dan se čuti toliko okrepljena, da gre peš v pol ure oddaljeno farno cerkev, ondi prejme pobožno sv. zakramente, ter se verne domu popolno ozdravljena. Ni mogla dosti prehvaliti Boga in Marije za to veliko milost. (Dalje sledi.)

Nebeško veselje.

(Za vnebohod Gospodov.)

O rajsko mesto v solčnati višavi!
Prečudno dvigaš nad zemljó sercé
Pregnancev revnih, ki še v solz nižavi
Po tebi, dom presladki, hrepené.
Lepota vsa na zemlji sercu mrakne,
Ne zanimiva več ga revna stvar,
V višave kader se okó zamakne
In gleda milo krasni nebni žar.

Trohnoba zdi se mi ves svet, in zgine
Vse ličnosti njegove bliš in moč,
Če gledam zvézd leskeče se višine,
Ko vlada po naravi tiha noč.
Domovje breztelesnih trum! zdihujem,
Jeruzalem! nebešk je Sijon tvoj;
V deželi ptuji, vendar se radujem,
Če na te zrém, oj dom premili moj!

Ti hiša si Gospodova častita,
In blagor jim, ki v tebi bivajo!
Njim slava Božja jasno je razkrita,
Veselje neizmérno vživajo;
Gospoda v večni hvalijo radosti,
Z obličja gledajo v obličje ga;
Napaja vir nebeške jih sladkosti,
Poživlja hrana jih Gospodova.

Očesa grenka solza ne zaliva,
Obličja tuga britka ne temni;
Sercé vesolja vir popolno vživa,
Terpljenja, smerti se mu bati ni.
V svetovih rajsko razsvitljenih jasno
Vtopljuje duša se v nebeško slast,
Prepéva v veličastni pesmi glasno
Nebés vladarju slavo, večno čast.

Donijo strune rajske harmonije,
In pesmi večno mične se glasé,
Krasote da nadzemske poezije
Izvoljeni radostno kar stermé.
Nebeščanov brezbrojne verste gori
Pojó Bogú: Hosana! Svet, Svet, Svet!
Slavijo večno angeljski ga kori,
Ki vzvišenih našteva se devét.

Veselje skozi rajski dvor odmeva
In „Aleluja“ večno tam doní,

Ko Bog se dušam srečnim razodeva,
Jih venča s krono slave in časti.
Človeško serce gor sladko miruje,
Kjer sreča pa veselje večna sta,
Kjer pravi pokoj vlada, kjer kraljuje
Ljubezen, bratovstvo in svoboda.

Kak svetijo se rane svete gori
In prebodeno Serce Jezusa,
Nad solčni svit bliši se v rajski gori
Nebeščanov predragi biser ta.
In v sedmič prebodeno Serce sveto
Marije milo sveti in žari,
Prečiste, svete je ljubezni vneto,
Rosi ga Jezusova sveta kri.

Mučencev trume Jezus sam osvita
S prekrasnim žarom svojih svetih ran
Raduje množica se tam častita,
Kjer mine tisoč let kot kratek dan.
Dal Jezus jim je venec nezvenljivi
In palma slave zmage jih krasí,
So sebe zmagali in svet minljivi,
Za Jezusa prelili svojo kri.

Duhovniki, cerkveni učeniki
Kot zvezde se v nebesih svetijo;
Ker bili drugim zvesti so vodniki,
Pravičnosti jih pot učili so:
Podaril Bog jim venec je v plačilo,
Za krono učnikov jim velja,
Otelí duš veliko so število,
Zató njih slava je nezmerjena.

Kot limbar beli rod se čisti sveti
V nebesih, Jagnjetu povsod sledi,
Mu poje novo pesem, ktere peti
Izvoljenim je drugim dano ni.
V ljubezni čisti serce se raduje
Deviško, vse za Jezusa gori.
V njegovem sercu presladko miruje,
Preslavnega se venca veseli.

Skrivnostna kar temà na zemlji krije,
Očem in sercu kar dozreti ni,
Kar medlo tu v zercalu vere sije,
Se tam kot solčni svit ti razjasni.
V sercé pa čutje sladko se razliva,
Ko solčno reko pije sveti raj;
Boga že gleda in preserčno vživa,
Minula vera, upanje je zdaj. —

Ljubezen pa ostane in ne mine,
Ko vera, up v ljubezen sta prešla;
Goreča dvigne se nad zemlje tmíne
V nebese, miljeni kjer dom ina.
Nebeščanom serce ljubezni bije,
Ki nje ognjišče Bog je mili sam;
Navdani vsi so svete simpatije,
V ljubezni Božji ljubijo se tam. —

Boga ljubiti rajsko je plačilo,
Ki gledalo ga zemsko ni okó,
Ušesu tudi ni še dano bilo,
Kar zvestim dušam je obljubljeno.
Obličje Božje gledati premilo,
To je veselje nadi vse želje,
Ga zvestim Bog pripravil je v plačilo,
Na sveti ga čutilo ni serce!

Sedanje vse terpljenje, vse težave,
Ki jih življenja nam naklanja čas,
Zgubé se v velikosti večne slave,
Ki v raju Bog jo hranil je za nas;
Zató le vedno, kar je gor, išimo!
Kjer Kristus biva, ki je šel v nebo,
In po nebesih željno hrepenimo,
Da v slavo večno za Njim pridemo.

St—va.

Razgled po svetu.

Avstrijsko. Verske postave v gosposki zbornici. (Konec.) Znameniti so še govori kneza Czartoriskega, FML. Alfreda Windišgrätzja in grofa Leona Thuna. Ker je pa reč že bolj historijskega pomena, toraj ob kratkem omenimo, da prvi je povdarjal, kako nove predloge ne devajo Cerkev pod vesoljne postave, kakor so druge društva, ampak v neke izjemne okolišine; dokazuje tudi, da za rešenje tacihi prošnji zdaj ni čaš, ko je država v tolicih zadregah. — Windischgrätz med drugim zavrača tiste, ki hočejo, da naj se duhovni politike ne vdeležujejo, ki morajo vender državne bremena nositi, kakor drugi stanovi. — Thunov historično-umoslowni govor je občudovanje obudil; Thun pravi, da postavodajstvo pri sedanjih okolišinah bi moralo rešiti prašanje: kako naj bi se vravnale zunanje pravne razmére neke politiške neverske stranke, — ne pa prašati, kako naj bi se pravice katoliške Cerkve na novo vravnale. Cerkvene pravice se ne dajo kakor z gobo izbrisati in potem na prazno nove delati. Le v edinosti s Cerkvijo se morejo take reči prav in srečno dognati. Sklenil je dolgi logiški govor s tem, da štirojne „zwangslagen“ (zadregé) so naša svoboda. —

— Deržavni zbor je odložen na določen čas, najberž do jeseni. Zborovali ste v torek še obe zbornici. Zmed slirih verskih postav so dokovali tri: o zunanjih razmerah katol. Cerkve, o davku cerkvenih posestev in o novih verskih društvihi. Spodnja zbornica je sklenila, da nobeden, ki ni Avstrijanec, ne more biti ud ali predstojnik kakega avstrijskega reda. Vlada je rekla, da te postave ne more cesarju v poterjenje predložiti. Gosposka zbornica jo je oddala verskemu odseku, kjer bo ležala do jeseni. V obravnavi o klosterski postavi je servit o. Rainer dokazal, da ta postava nasprotuje vsaki svobodi, splošni, vestni in politiški svobodi in pa pravici. Načelu svobode nasprotuje 11. §., ki zahteva starost 24 let, da smé kdo slovesno obljubo storiti, ko vender želitev in možitv pobov in deklin s 15. in 16. letom dopuste. Ali nima zakon ravno tako težkih dolžnost, kakor redovniški stan? S tako postavo se cela versta ljudi stavi v izjemni stan. Vsak sme s svojim premoženjem storiti, kar mu je drago, „švindler“ (slepar) je svoboden, lakomnik svoboden, vesoljni svet je svoboden, celo pregreha, ako zavaruje zunanjo dostojnost. Zakaj pa bi le eno ne bilo svobodno, namreč življenje zatajevanja, dobrodelnosti, pobožnosti? Ravno v imenu svobode bi morali klostre braniti. Kjer naj blagši, verske svobode ni, tam naj se o svobodi molčí! Amerika in Anglija hočete svobodo in dopuščate klostrom naj večí prostost. — Luteranar Dittes, ki je za dragi denar s tujstva od dunajske srenje poklican na ondotno pedagogijo, kakor je rekel Krczczunovicz, je celi avstrijski stan z deržavnimi pravicami razžalil, z opombo, da bi on po smerti ne hotel v nebesa iti, ako bi vidil, da mnihí bivajo v njih. Kdo ga je neki zato prašal, kaj bi on po smerti hotel ali ne hotel? Ko bi bil n. pr. o. Rainer kaj tako

nepriстойnega izrekel v očitni zbornici zoper „pedagoge“ kakošen hrup bi bil vstal po sobani in po judovskih časnikih! Taki mož ima dunajske otroke olikovati! Pač da, ko bi smel Dittes v nebesih tako modrovati, kakor na dunajskem zboru, bi ne veljale več Kristusove besede: „nebeško kraljestvo silo terpi.“ Kam pa bo Dunaj pritiral s človekom, kateri bi po svojih lastnih besedah (v 27. seji 6. sušca) rad katoliško cerkveno vladó, to je, Cerkev razdjal, v začetku majnika pa bi iz antipatije do ene glavnih verst našega cesarstva še v nebesih stanovati ne hotel, to naj Dunaj sam gleda. Le čudno je, da Dittes na Dunaju stanovati hoče, kjer je vender tedi veliko mnihov, in da celo iz deržavnega zbora ne zbeží, kjer tudi ni brez njih. —

Rimsko. Sv. Oče so v zboru 4. t. m. izvolili 21 škofov in 3 kardinalom so perstane podelili ter jim dali naslove. Ti trije so: Regnier, nadškof Kambranski; Tarnoczi, nadškof Solnograjski; Falcinelli, bivši poročnih na Dunaju (njegov naslednik je mons. Jakobini). Po opravljenih obredih so sv. Oče nekatere besede spregovorili in pohvalili svetost in učenost mnogih od njih izvoljenih škofov, zlasti po 20. kimovcu, posebno so jim pa priporočili stanovitnost.

Angleško. Katoliški škofje angleški so zapertemu škofu Trevirskemu poslali naslednje pisanje:

„Pozdrav angleških škofov škofu Trevirskemu. Podpisani škofje angleški, zbrani v navadnem velikonočnem shodu, stojé v duhu spoštljivo pred jetniškim ozidjem, ki je posvečeno s pričujočnostjo spoznavca Kristusovega, in pozdravljajo z globoko priserčno ljubeznijo svojega brata v Gospodu. Poljubijo mu roko in mu ob enem vošijo srečo ter mu izrekajo zahvalo za imenitni zgled možate stanovitnosti, ki ga je dal njim in vesoljni Cerkvi. Tudi neprenehoma prosijo Boga, Očeta usmiljenja, naj milostno pomaga njih bratu v terpljenji, ga s svojo vsegamogočno roko podpira, mu navdiha poterpežljivost in tolažbo, ter mu zopet podeli prostost v miru in v veselji.

Dano v Westminsteru 16. aprila 1874.

Henrik Edvard, nadškof Westminsterški. Viljem Bernard, škof Birminghamski. Jakob, škof Shrewsburiški. Viljem, škof Plymouthski. Viljem, škof Cliftonski. Francišk, škof Northamptonski. Robert, škof Beverleiski. Jakob, škof Hexhamski in Newcastleški. Jakob, škof Southwarkski. Herbert, škof Salfordski. Tomaž, škof Newportski in Meneviški. Bernard, škof Liverpoolski.“

Listek za raznotero robo in blago.

Dva in osemdeseti god Njih Svetosti Pija IX je bil preteklo sredo, 13. t. m. Rojeni so bili v Sinigaliji 13. majnika 1792, izvoljeni za papeža 16. rožnika 1846 in 21. ravno tistega mesca kronani. Že prihodnji mesec tedaj bo 28 lét Njih najvišega pastirstva.

V slavnih delih za sv. Cerkev, v njenem razširjanji na daljo in širjavo, v nošnji Kristusovega križa za Njim z vso pohlevnostjo v dolgosti njenega vladanja so prvi med papeži. Bog usliši vošila in prošnje zvestih

vernikov za tako častitljivega in svetega Poglavarja svete katoliške in apostolske Cerkve!

Iz Ljubljane. Razstava cerkvene oprave, ki se je v nedeljo dokončala, je imela letos toliko množico prelepo in umetno izdelanih ter dražih reči, da še nobeno leto ne tako. Naj imenitnejše gospé v deželi so se med drugimi tega prelepega dela vdeleževale. Bodi za prihodnje opomnjeno, da tako razstavo je vredno viditi, ako bi imel, kdo tudi od deleč priti.

Razkaz, ki se ga skoraj nadjamo, bode pričal, da so te besede resnične.

Naplahtan — se vé, da ne pervikrat — je sejavec razpora, da so odborniki katol. društva v Ljubljani dobili od papeža medalije. — Koliko daste za „novice“ tega lista?

G. Lašan je izvoljen za ljubljanskega župana. Pravijo, da bo odsihmal marsikaj drugač.

Sliši se, da gospod Ceschi pride iz Tersta za derž. namestnika v Ljubljano.

Slabo upanje. Slana, toča, mraz je storilo že silo škode po vsem Slovenskem; bolezni še zmiraj ni konec pa tudi drugih nesreč ne, posebno pa pri vsih hudih šibah in obiskovanjih Božjih nesramno bogoskrunstvo zmiraj enako počenjes svojim črnim fanatizmom. Kdor ni zaverjel vere v Boga in njegovo pravico, vendar ne more tajiti, da očitno zaničevanje Boga in njegove Cerkve ne more brez strahovanja ostati in se ne bo čudil, da se tako godi.

Liberalno spoštovanje do Boga. Procesija sv. Marka, pravi „Zagrebski katol. list“, je bila v Zagrebu letos taka, kakoršna še nikoli ne. Otroci normalnih šol, po „omikanem“ zgledu svojih učiteljev, so celo procesijo ali pokriti! Ali naj otroci gredo s procesijo, kakor se spodobi, ali pa naj jih ne bo, če smo že dotlej prišli, pravi pisavec. „Zag. L.“ pa pristavlja: „In Gospod Bog, kakor ga častimo, tako nas blagoslavlja.“ — Ali ni pa še stokrat nesramnejše, da „umazani časniki“ o vsaki priliki „molitev“, „procesije“ itd. naravnost zasramujejo? Kdor v Boga veruje, ali more še misliti, da bo Bog tako bogoskrunstvo brez kazni pustil? „Kakor mi Boga častimo, tako nas Bog blagoslavlja.“

Novi poročnik sv. Očeta nadškof Ljudovik Jakopini je bil 17. apr. v slovesnem zašlišanju sprejet od cesarja.

V Veroni so 30. apr. našli v mestni hiši nastavljenega petroleja z žepenkami, ki so bile pa že ugasnjene. Po mestu je bilo sem ter tje nabito, da hočejo napraviti „sicilske večernice“ in napasti hiše bogatinov. Ne mara nam kak liberelec pové, da so bili ti rudečkarji „španjski karlisti“?

V Florencu je 3. t. m. za mertvoudom umrl mil. gosp. Lor. Frescobaldi, škof v Fiesolu, posebno bogoljuben mož.

V Turon-u na Francoskem so 28. apr. legitimistiški časnikarji imeli shod. O sklepu so poslali adresi sv. Očetu in gr. Chambord-u. Njih obravnave še niso razglašene. Toliko je znano, da so sestavili katoliške in monarhiške načela, katerih se bodo držali: *katoličani s papežem in monarhija s kraljem*. „Unita“ pristavlja k besedi „dobri časniki“, da velikrat se ne morejo poterditi pri tistih „dobrih časnikih“ neki pristavki, gledišni in umetniški pregledi, ki so vravnani po šegi in ne po keršanskih načelih.

Rudečkarji mnogih dežel so posebno prijetli ognja in požiganja, ni toraj čudo, da si dajo veliko opraviti tudi s tim, kako bi merlice smodili, palili in ljudem deleč okrog delali „dober apetit“ k kosilu, južini in

večerji. Se vé, to se šteje k „kulturi“! „Vaterland“ o tej priliki „omikance“ spominja Rolanda, girondista popr. stoletja, glavarja prekucuhovskega, ki je družinam v Lijonu svetoval, da naj iz mesa umerlih svojcev olje kuhajo in iz njih kosti pripravljajo fosforno kislino. — Morebiti bi pa še bolj „liberalne Errungenschaften“ pojasnil svét liberalnega profesorja Liaisa, ki je l. 1872 razlagal obsedenim Parižanom, da obleženi imajo pravico v sili vjete sovražnike pojesti. Tako je učil v brošuri: „Suprematie intellectuelle della France.“ Čudo bi ne bilo tudi to pri „rudečih napredovalcih“, ki imajo tako imenitne pojme o „človeški vrednosti“. Če smejo pojesti brata vola in žabo sestro, je verjeti njih „visokemu umu“, da po zaverženi veri sami sebe zaveržejo do naj zadnjega konca. Brez tovaršev tudi ne bodo, ker šteje se še živečih človekožircev menda do 1,943.000: Battalov 200,000; Kanibalov v Nigrovi Delti do 100,000; Fanov do 500,000; Miranhasov in Mesajasov 2000; duplinskih Kanibalov Bassutolandu 10,000; Njam-Njamov v Afriki kaci 500,000; še družih človekojedcev v južni Ameriki 1000; v Avstraliji 50,000; Malinizijev milijon. (Richard Andree, *Ergänzungsblatt*). Tudi o severno-amerikanskih rujavcih pripoveduje naš misijonar gosp. Pirc, da so še taki med njimi, ki zedinjajo s svojo „omiko“ pojedino z mesom svojih sovražnikov.

Iskrice ignacijanske

za vse dni v letu.

11. Božji dobroti je lastno tisto krepkejši braniti, kar satan hujši napada. (S. Ignat. in Hist. Soc. P. 1 l. 9.)

Bog je zgolj oko, vedno čujoč v našo korist; in kakor vojvoda velikega kerdela pošilja pomočnih kerdel tje, kjer močnejši sovražnik preti.

Srečen boj, v katerem ni treba dvomiti za pomoč; katerega ne pomanjkanje orožja, ne brešnja, ne drugih pomočkov ne zadržuje. Čemu bi bil maloserčen, kdor ima Vsegamogočnega zaveznika?

Bog svoje reči ne bo zapustil. Ako nam pekel pritiska, k njemu se zatecimo; zato nam tako naglo pomoč za našo brambo pošlje, le samo mi ne opustimo je rabiti.

Sovražnik, ki te napada, je pogumen in kovarnik tisučeri zvičaj; vari, da se sam z njim ne udariš! Ako se sam nase zanašaš, si že premagan; ako pa Boga na pomoč pokličeš, boš varen kljuboval vsim njegovim kovarstvom.

Duhovske spremembe.

V Lavantinski škofiji: Č. g. Miha Korošec je postal župnik v Cirkovcih in č. g. Janez Modic, župnik v Tinjih, oskerbuje ob enem tudi Kebelsko duhovnijo. — Č. g. France Perko, bivši župnik v Makolih, je 4. t. m. umrl. R. i. p. — Razpisane ste duhovniji Kebelska in Brezovška, prva do 16., druga do 17. junija t. l.

V Terzaški škofiji: Prestavljeni so naslednji oč. gg.: Alojzi Brozovič iz Pazina v Buzet za duh. pomočnika; Janez Benedik iz Buzeta v Hrušico duh. pomoč.; Miha Dobravec, dosedanji duh. pom. v Hrušici, gre začasno v pokoj. Č. g. Ant. Svetlin gre za stalno v pokoj. Č. g. Ant. Pučič je dobil kapelaniho sv. Ivana in Pavla.

Darovi prihodnjič.